

Tjänsteskrivelse

2025 SBN0002

Katarina Paulsson, samhällsbyggnadschef
0345-18008
Katarina.paulsson@hylte.se

2024-06-24

Kommunfullmäktige

Jämförelse taxor inom samhällsbyggnadsnämndens verksamhetsområde

Samhällsbyggnadsförvaltningen har fått i uppdrag att ta fram en jämförelse av taxor med andra kommuner. Förvaltningen har med hjälp av Kolada sökt ut de fem kommuner som är mest lika Hylte kommun vad gäller invånarantal, invånare per kvadratkilometer samt landareal. Jämförelsetalen avser 2025. De fem kommunerna är:

Kommun	Invånarantal	Invånare per kvadratkilometer	Landareal, kvadratkilometer
<i>Hylte</i>	<i>10 196</i>	<i>10,8</i>	<i>946,52</i>
Smedjebacken	10 823	11,4	947,98
Svenljunga	10 747	11,7	919,65
Haparanda	9 151	9,9	920,89
Bengtsfors	9 076	10,3	883,00
Tingsryd	11 966	11,5	1 044,54

För samtliga taxor gäller självkostnadsprincipen – dvs. avgifterna får inte överstiga kostnaderna för att tillhandahålla en tjänst eller nytta. Därav följer att taxorna ser olika ut i kommunerna och generellt har mindre kommuner ofta högre taxor då läge, avstånd, topografi, befolkningstäthet och typ av bebyggelse är exempel på faktorer som påverkar kostnaderna. Det är därför svårt att göra rättvisande jämförelser mellan kommunernas avgifter.

VA-taxa

Hylte kommun har valt att ha en helt avgiftsfinansierad VA-taxa. Det finns inget juridiskt hinder mot att VA-verksamheten helt eller delvis finansieras med skattemedel, men samtliga svenska kommuner strävar efter full avgiftsfinansiering. Skattefinansiering sker bara som tillfälliga åtgärder och i undantagsfall.

Det finns två typer av avgifter: bruksavgifter och anslutningsavgifter. Bruksavgifter är en periodisk avgift för drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar eller andra nödvändiga kostnader för att tillhandahålla vattentjänsterna. Anslutningsavgiften är en engångsavgift för att ansluta sig till kommunalt VA. Anslutningsavgiftens storlek bestäms utifrån beräkningsgrunder som innebär att en fastighetsägare inte behöver betala mer än vad som motsvarar en genomsnittlig fastighets andel av kostnaden för att ordna VA-anläggningen.

Taxekonstruktionerna skiljer sig åt mellan kommuner. För att göra en rättvisande jämförelse görs denna för den samlade årliga brukningsavgiften för enfamiljshus ("normalvilla"), s k typhus A¹, och flerfamiljshus, s k typhus B².

Kommun	Brukningsavgifter	
	Typhus A	Typhus B
Hylte	1 157 kr/mån	652 kr/mån
Smedjebacken	1 055 kr/mån	752 kr/mån
Svenljunga	1 039 kr/mån	540 kr/mån
Haparanda	924 kr/mån	603 kr/mån
Bengtsfors	1 092 kr/mån	681 kr/mån
Tingsryd	1 054 kr/mån	652 kr/mån

I Svenskt Vattens årliga taxestatistik för 2025 kan man utläsa att taxehöjningen för brukningsavgifter var i genomsnitt 11 % mellan åren 2024 och 2025 för hela landet. Även om ökningen är lägre än föregående år, då höjningen uppgick till 14 procent, ligger årets nivå fortsatt på en historiskt hög nivå.

2025 är anslutningsavgiften för typhus A 108 200 kr och för typhus B 458 200 kr i Hylte. Genomsnittskostnaden i landet är för typhus A 196 290 kr och för typhus B 630 144 kr.

Uppgifterna är hämtade från Svenskt Vattens taxestatistik 2025.

Plan- och byggtaxa

Enligt 12 kap. 10 § PBL får en avgift inte överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser. Syftet med taxan är att den enskilda kommunen ska få täckning för sina kostnader. Att det är den enskilda kommunens nedlagda tid och kostnader som ingår i beräkningarna av avgifterna innebär att siffrorna kommer att skilja sig åt mellan olika kommuner. Hylte kommuns PBL-taxa bygger på SKR:s taxemodell från 2014.

Kommun	Handläggningskostnad år 2025
Hylte	1 180 kr/tim
Smedjebacken	1 047-1 199 kr/tim
Svenljunga	1 323 kr/tim
Haparanda	1 205 kr/tim
Bengtsfors	Ingen timtaxa*
Tingsryd	1 251 kr/tim

*Arbete pågår inför ny taxa 260101 enligt SKR's modell

¹ "Typhus A" är ett enfamiljshus med 150 m² våningsyta inkl. garage 15 m², tomtyta 800 m², vattenförbrukning 150 m³/år. Fastigheten är ansluten till vatten, spill- och dagvatten.

² "Typhus B" är ett flerbostadshus som är anslutet till vatten, spill- och dagvatten. Huset har 15 lägenheter, 1 000 m² våningsyta, 800 m² tomtyta, vattenförbrukning 2 000 m³/år och 2 st parallellkopplade vattenmätare qn 2,5 m³/h.

Miljötaxa

Kostnader för myndighetsutövningen inom miljöenheten ska så långt som möjligt finansieras av avgifter. Taxan grundar sig på en modell som tagits fram av SKR och bygger på bedömningar av risker och resursåtgång.

Kommun	Handläggningskostnad år 2025	
	Miljö	Livsmedel
<i>Hylte</i>	<i>1 180 kr/tim</i>	<i>1 430 kr/tim</i>
Smedjebacken	1 267 kr/tim	1 653 kr/tim
Svenljunga	1 331 kr/tim	1 331 kr/tim
Haparanda	1 029 kr/tim	1 343 kr/tim
Bengtsfors	1 197 kr/tim	1 247 kr/tim
Tingsryd	1 375 kr/tim	1 381 kr/tim

Katarina Paulsson
Samhällsbyggnadschef